

ԽՈՐՀՈՒԱՏԵՏՐ
ՄՐԹԱՉԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԱՆԹԻԼԻԱՆ
2007

ԽՈՐՀՈՂԱՏԵՏՐ

ՍՐԲԱՁԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

S.S. ԱՐԱՄԱՅ Ա.

ՎԵՀԱՓԱՌ ԵՒ ՍՐԲԱՁՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԱՆԹԻԼԻԱՆ

2007

«ՍՄբաՏ ԱՐՔ. ԼԱՓԱՃԵԱՆ»
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՎԿԱՆ ՖՈՆՏ, ԹԻՒ 17

TEXT OF EUCHARISTIC CELEBRATION
ARMENIAN ORTHODOX CHURCH

A publication of
THE CHRISTIAN EDUCATION DEPARTMENT
ARMENIAN CATHOLICOSATE OF CILICIA

№ 93

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ 11.07.093

ԽՈՐՀԻԿԱՏԵՏՐ ՄՐԲԱՋԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Օրէնք արկանելոյ սպաս եկեղեցւոյ .
Յուրժամանիամիլի Բահանայն Պատարագ
մատուցոնիւ :

Պարտի այսպէս խորհրդաբար զգես-
տաւորիւ :

Մոցէ յաւանդատունն հանգերձ Ասր-
կաւագօքն ուր զգեստքն են Պատա-
րագի :

Եւ զգեցեալ պաշտօնէիցն ըստ իւրա-
քանչվար աստիճանի :

Աստցեն ապա . Ասզմոս , ձկն. Կցորդ :

Փ Ա.Հ.Ա.Ն.Ա.Յ.Ք ՔՌ
զգեցցին զարդա-
րութիւն . և սուրբք քո-
ցնծալով ցնծասցեն : Փ.Ի.
Յ իշեա' Տէր զԴաւիթ
և զամենայն հեղութիւն
նորա :

Որովէս երդուաւ Տեա-
ռըն . եւ ուխտու եղ Աս-
տուծոյ Յակովայ:

Թէ ո՛չ մտից ՚ի յարկս
տան իմոյ . թէ ելից յան-
կողինս մահճաց իմոց :

Թէ տաց քուն աչաց ի-
մոց . կամ նինջ արտեւա-
նաց իմոց . կամ հանգիստ
իրանաց իմոց . մինչև գտից

զտեղի յարկի Տեառն Աս-
տուծոյ Յակովայ:

Ահա՛լուաք զնմանէ յԵփ-
րաթա . և գտաք զնա ՚ի
դաշտս մոյրեաց :

Մտցուք ՚ի յարկս նորա .
երկիրպագցուք ՚ի տեղւոջ
ուր կացեալ են ոսք նորա :

Արի' Տէր ՚ի հանգիստ
քո , գուե տապանակ կը-
տակի սրբութեան քո :

Երիցունիք քո զգեցցին
զարդարութիւննեսուրբք
քո ցնծալով ցնծասցեն :

Վասն Դաւթի սիրելոյ
քո , մի' գարձուցաներ զե-
րեսս քո յօծելոյ քումմէ :

Երդուաւ Տէր Դաւթի
Ճշմարտութեամբ եւ ո՛չ
տոեաց նմա . ՚ի պտղոյ որո-
վայնի նորա նստուցանել
յաթու նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք
քո զօրէնս իմ և զվկայու-
թիւնս իմ զոր ուստուցից
նոցա :

Որդէք նոցա նստցին յա-

Հիտեանս յաւիտենից յա-
թու քոյ:

Հաճեցաւ Տէր ընդ Սի-
նն. և ընտրեաց բնակիլ ՚ի
նմա. առէ՝ այս է հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ՚ի սմա բնակեցայց՝
զի հաճեցայ ընդ սա:

Զ այրիս սորա օրհնելով
օրհնեցից. եւ զաղքասս
սորա լցուցից հացիւ:

Երիցանց սորա զգեցու-
ցից զփրկութիւն. եւ
սուրբք սորա ցնծալով
ցնծասցեն:

Անդ ծագեցից եղիւր ՚ի
Դաւիթ. պատրաստ արա-
րից զՃրագ օծելոյ իմոյ:

Թշնամեաց սորա ըզգե-
ցուցից զամօթ. և ՚ի վե-
րայ նորա ծաղկեսցի սըր-
բութիւն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն Սրբոյ.

Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից ամեն:

Եւ քարողեսէ Սարկաւագն:

Եւ ևս խաղաղութեան
զՏէր աղաչեսցուք:

Խնդրեսցուք հաւատով
միաբանութք իջեառնէ,
զի զողորմութեան ըլ-
շնորհս իւր արասցէ ՚ի
վերայ մեր:

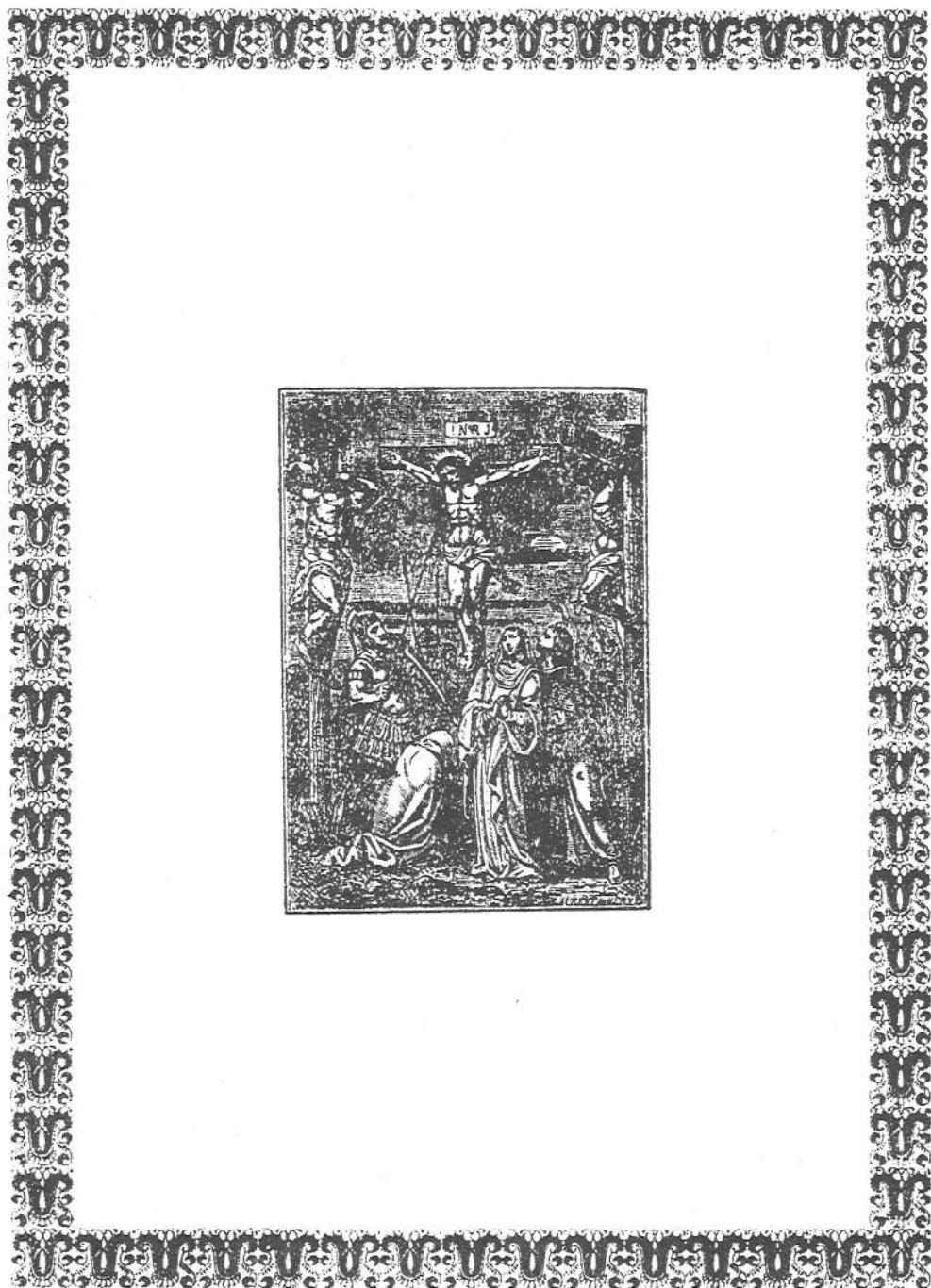
Ամենակալ Տէր Աստուած
մեր, կեցուայէ եւ ողոր':

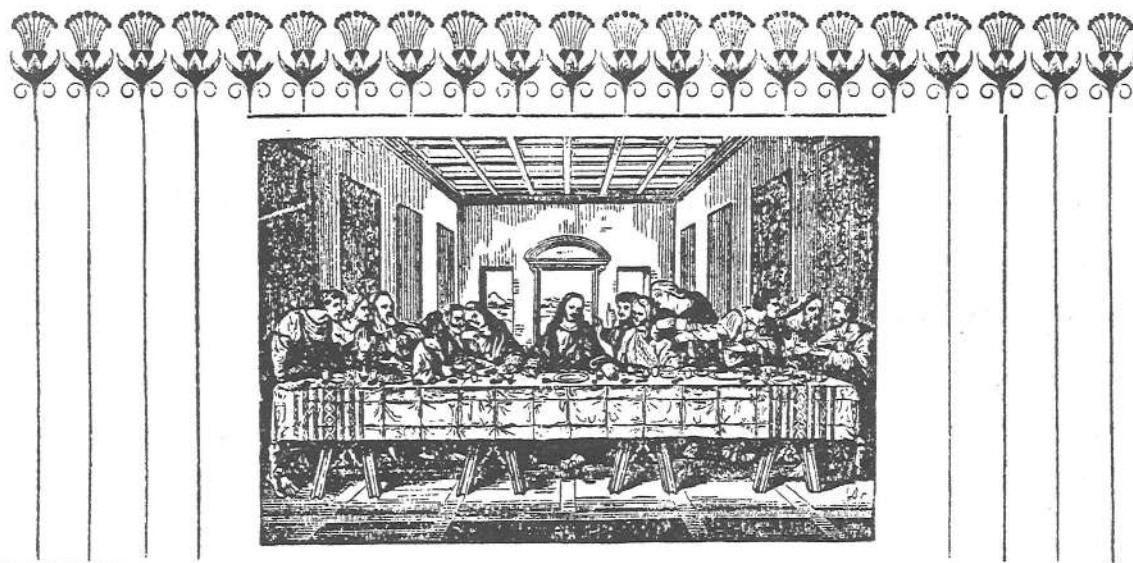
Եւ ասասցեն երկոտառո՞ն
Տէր ողորմեալս:

Ո՛վ սրբազն պատարա-
գիչ Յիշեալ յաղօթս քոյ
զմատակարար եւ զամե-
նայն աշխատաւորս գոր-
ծարանիս:

Եւ զհոգիս համայն նըն-
շեցելոյ նոցին ՚ի Քրիստոս
Յիսուս:

Աղօթք Առանձնական Պատարագիչ Քահանային
Յառաջ քան Զղկեստաւորին:

ՈՐ ԼԶԳԻՑ ԵՑԵԼ ԵՍ

ԶԼՈՅՍ ՈՐՊԵՍ ՀԱՆԴԵԲՋ ՏԵՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՄ
Քրիստոս: Անձառելի խռնարհութեամբ յերկրի ե-
րևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար: Որ եղեր քահա-
նայապետ յաւիտենից ըստ կարգին ՄԵԼքիսեդեկի և
զարդարեցեր զեկեղեցիքո սուրբ: Տերամենակալ որ
պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգե-
նուլ: Արժանի արա՛ և զիս ՚ի ժամուս յայսմիկ զան-
պիտան ծառայս քո: Որ համարձակիմ և մերձենամ
՚ինոյն հոգեւոր պաշտօն փառաց քոց: Որպէս զի զա-
մենայն ամբարշտութիւնս մերկացայց՝ որ է հանդերձ
պղծութեան, և զարդարեցայց լուսով քով. ընկեա՛
յինէն զչարիս իմ, և թօթափեա՛ զյանցանս իմ: Որ-
պէս զի արժանի եղէց հանդերձեալ լուսոյդ առ ՚ի
քէն: Շնորհեա՛ ինձ քահանայական փառօք մտա-

նել՝ ՚ի պաշտօն սրբութեանցքոց ընդ այնոսիկ, որք անմեղութեամբ պահեցին զպատուիրանսքո։ Զի և ես պատրաստ գըտայց երկնաւոր առագաստիդ ընդ իմաստուն կուսանսն. փառաւորել ըզքեզ Քրիստոսոր բարձեր զմեզս ամենեցուն։ Զի դու ես սրբութիւն անձանց մերոց և քեզ բարերարիդ Աստվծոյ վայելէ փառք իշխան։

Եւ մատուցեալ Սարկուագունքն՝ զգեցուցեն նմա զհանդերձն տուրով.

Եւ եւս խաղաղութեան դՏէր՝
Քահանայն։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և
Եւ մա Օրհնութեանն՝ զիցէ յառաջ բույրն ի զւուին և տառացէ.

Պ ԿՐ ՏԵՐ ԱԱՂԱ-
ւարտ փրկութեան
իգլուխ իմ, պատերազ-
միլ ընդ զօրութիւնս թըշ-
նամւցին։

Ենորհօք Տեառն մերոց
Յիսուսի Քրիստոսի, որում
վայելէ փառք իշխան։

Շատովին։

Ը գեցո՛ Տէր ինձ հան-
դերձ փրկութեան, եւ
պատմուձան ուրախու-
թեան։ Եւ շուրջ պատեան
զզգեստովս փրկութեան
Ենորհօք Տեառն մե՛.

Փորուրաբին։

Ը գեցո՛ Տէր պարանոցի
իմոյ զարդարութիւն։ Եւ
սրբեա զսիրտ իմ յամե-
նայն աղտեղութենէ մե-
ղաց։ Ենորհօք Տեառն մե՛.

Գոտուոյն։

Ը ուրջ պատեսցէ կամար
հաւատոյ զմեջս սրտի իմոյ
և մտացս։ Եւ շիջուսցէ ՚ի
սոցանէ զխորհուրդս աղ-
տեղիս։ Եւ զօրութիւն
շնորհաց քոց յամենայն
ժամ բնակեացին ՚ի սոսա-
Ենորհօք Տեառն մե՛.

Բաղպան յաջ ձեռին.

Տ ուր Տէր զօրութիւն
աջոյ ձեռին իմոյ, և լուա
զամենայն աղտեղութիւ-
նըս իմ։ Որպէս զի կարող

լինիցիմ սպասաւորել քեզ
անախառութեամբ հոգւոյ
և մարմնոյ: Շնորհօք".

Քաղաքան յահիակ ձեռին:

Տուր Տէր զօրութիւն
ձախոյ ձեռին իմոյ, եւ
լուա զամենայն աղտեղու-
թիւնս իմ: Որպէս զի կա-
րող լինիցիմ սպասաւորել
քեզ անախառութեամբ
հոգւոյ և մարմնոյ: Շնոր-
հօք Տեառն մե".

Վակասին:

Չգեց' Տէր պարանոցի
իմոյ զարդարութիւն: Եւ
սրբեա զսիրտ իմ յամե-
նայն աղտեղութենէ մե-
ղաց: Շնորհօք Տեառն".

Կափորտին որ է նուրջառ:

Տէր ողորմութեամբ քով
զգեց' ինձ զգեստ պայ-
ծառ և պարսպեա ընդ-
դէմ ներդործութեան
չարին: Զի արժանի եղէց
փառաւորել զքո փառա-
ւորեալանունդ: Շնորհօք
Տեառն մե".

Յետ զգեստաւորելոյ որբազան
զգեստուքն ասէ.

Ցնծասցէ անձն իմ ՚ի
Տէր զի զգեցոյց ինձ հան-
գերձ փրկութեան եւ
պատմուձան ուրախու-
թեան. իբրև փեսայի եղ
ինձ պսակ. և որպէս զհար-
սըն զարդու զարդարեաց
զիս: Շնորհօք Տեառն մե".

Թաշկինակին:

Արբեա Տէր զձեռս իմ
յամենայն աղտեղութենէ
մեղաց: Շնորհօք Տեառն".

Եւ յետոյ եկեսցեն առաջ Սրբոյ Սեղանոյն:
եւ Քահանամի լուսացէ զձեռս ասելով:
Առզմոս. Ին. կցորդ:

Լուսացից սրբութեամբ".

Պարկաւազն. Փոք:

Դատ արա' ինձ Տէր զի ես"

Քահանայն:

Եւվասն Արբուհւոյ Աս".

Պարկաւազն:

Առւրբ զԱստուածածինն և"

Քահանայն:

Ընկալ Տէր զաղաչանս".

Խոստովանիմառաջի Աս-
տուծոյ և սրբուհւոյ Աս-
տուածածնին. և առաջի

ամենայն սրբոց. և առաջի
ձեր հարք և եղբարք՝ զա-
մենայն մեղս զորս դոր-
ծեալ եմ. Քանզի մեղայ
խորհրդով, բանիւ և դոր-
ծով. Եւ ամենայն մեղօք
զոր գործեն մարդիկ :
Մեղայ, մեղայ : Աղաչեմ
զձեզ՝ խնդրեցէք վասն իմ
յԱստուծոյ զիթողութիւն :

Պատուականեցին որք մերձն են :

Աղորմեոցի՛ քեզ Աստ-
ուած հզօրն եւ թողու-
թիւն շնորհեսցէ ամե-
նայն յանցանաց քոց, ան-
ցելոյն և այժմուս և յա-
ռաջակայէն փրկեսցէ եւ
հաստատեսցէ յամենայն
գործս բարիս : Եւ հան-
գուցէ զքեզի հանդեր-
ձեալ կեանսն. Ամէն :

Պատուականեցէ և ինքն :

Աղատեսցէ՛ և զձեզ մար-
դասէրն Աստուած, եւ
թողցէ զամենայն յան-
ցանս ձեր. տացէ ժամա-
նակապաշխարելոյ և դոր-

ծելոյ զբարիս. ուղղեսցէ-
և զառաջակայ կեանս ձեր
շնորհօք Սուրբ Հոգւցն
հզօրն և ողորմածն և նմա
վառք յաւիտե անս ամէն :

Դպիրքն :

Յիշեալ միջիք առաջի

անմահ Գառին Աստուծոյ:
Դպիրքն. Ապմոս. Ղթ. Փ.:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենա'' .
Վարկաւագն Բարոգ :

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչես'' .
Քահանայն :

Իմէջ տաճարիս և առաջի
Աստուածընկալ և պայ-
ծառացեալ սուրբ նշանա-
ցրս և սուրբ տեղւոյս խո-
նարհեալ երկիւղիւ եր-
կիրպագանեմք. զսուրբ և
զհրաշալի եւ զյաղթող
զտէրութիւնդ քո վառա-
ւորեմք, և քեզ մատուցա-
նեմք զօրհնութիւն և ըզ-
փառսընդ Հօր և ընդ Հո-
գւցող Սրբոյ այժմ և'' :

Քահանայն ասացէ Ապմոս հթ. Կըսրդ :
Եւ եցէ ի խորանն :

Մտից առաջի սեղանոյ'' .

Ապրկաւագն. Փոխ:

Դատ արա՛ ինձ Աստուած և ի՛.

Ապրկաւագն քարոզէ:

Եւ ևս խաղաղութեան դՏէր՛.

ՕրհնեսցուքզՀայրՏեառըն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ արժանի արարդմեզ կալ ի տեղւոջս փառաբանութեան և երգել զերգս հոգեռոս ամենա".

Քահանայն. Ի Զայն:

Ի յարկի սրբութեան և ի տեղւոջս փառաբանութեան. հրեշտակաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս. առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի եւ զյաղթող զտերութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ այժմ և".

Խոկ եթէ Եպիսկոպոս լինիցի խորհրդածուն՝ ածցէ ի վերայ լանջացն զպատճական Եմիսիորոնն։ եւ մատուցեալ առ ընծայարտն սկզբանոյն, եւ ի ծունկու անկեալ յորդահաս արտասուօք լուս. և անմասոնչ տառցէ զազոթս առ Առւրբ Հոգին անօրինից զործոյն։

Գրիգորի Նարեկացւոյն:

ԱՄԵՆԱԿԱԼ ԲԱՐԵՐար մարդասէր
Աստուած բոլորից, յօրինող երեսութից և աներեւութից, փրկող և հաստատող, խնամող և խաղաղարար, Հօր հզօր Հոգի, հայցեմք բազկատարած մաղթանաց գոչմամբ հեծութեան՝ յանդիման եղեալ քեզ ահաւորիդ։

Մատչիմք մեծաւ գողութեամբ՝ սաստիկ երկիւղիւ՝ մատուցանել նախզբանականս զայս պատարագ՝ քում անզնին զօրութեանդ, իբր աթուակցի փառակցի և ա-

ըարչակցի հայրենի անկա-
պուտ պատուոյդ, և քըն.
նողի ծածկութեան խորոց
խորհրդոց ամենակատար
կամաց Հօրդ Եմմանուէլի՝
զքեզ առաքչի, փրկչի և
կենդանատուի և արարչի
ամենասյնի։ Ի ձեռն քոյ
ծանուցաւ մեզ երրեակ
անձեաւորութիւն միաս-
նական Աստուածութեա-
նըդ, յորոց մի և դու ձա-
նաչիս անհաս։ Քեւ և ի
ձեռն քոյ առաջինքն նա-
հապետական տոհմին շա-
ռաւիղք՝ տեսանողք ան-
ուանակոչեալք, զանցեալ-
սըն և զգալոցսն, զեղեալ-
սըն եւ զոչ գոյացեալսն,
անստուերաբար բարբա-
ռով բանի վերա-
պատմեցին։

Հոգի Աստուծոյ քարո-
զեալ զքեզ Մովսիսի, որ
ի գնալն քոյ ի վերայ ջրո-
ցըն՝ անպարագիր զօրու-
թիւն, ահեղ զրջարկու-

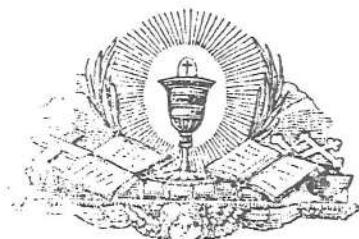
թեամբ տածողականաւ։
թեապարփակ պաշտպա-
նողօրէն գթասիրեալ ի
ծնունդս նորոգ ո՝ զաւա-
զանին խորհուրդ
ծանուցեր։

Յոր կերպարան օրինա-
կութեան՝ նախ քան ըզ-
կառուցանել զլոյծդ մա-
ծուած վերջնում վարա-
գուրիդ՝ յօրինեցեր կա-
րող տիրապէս զբովան-
դակ բնութիւնս ամենից
բնաւից բոլորից գոյից ա-
մենասյն էից՝ յանէից։ Քեւ
ստեղծանին ի նորոգու-
թիւն յարութեան ամե-
նայն եղեալքս առ ի քէն՝
յայնմ ժամանակի, որ է-
օր վերջին՝ այսմ կենցաղի,
և օր առաջին՝ երկրին կեն-
դանեաց։ Քեզ հնազան-
դեցաւ միութեամբ կա-
մացն՝ որպէս Հօրն իւ-
րում, ազգակիցն քո՝ էա-
կիցն Հօր՝ անդրանիկն Որ-
դի, մերովս կերպիւ զքեզ

աւետարաննեաց ճշմարիտ
Աստուած՝ հաւասար և
համագոյ Հօր իւր հզօրի.
և զառ ի քեզ հայհոյու-
թիւնն անքաւելի քարո-
ղեաց, և իբր զաստուա-
ծամարտիցն՝ զքո հեստե-
լոցն չարաբանական բե-
րանս կարկեաց, և զիւրն
շնորհեաց արդարն և ա-
նարատն՝ գտիչն ամենայ-
նի. որ վասն մեղաց մերոց
մատնեցաւ, եւ յարեաւ
վասն զմեզ արդարացու-
ցանելոյ:

Նմա փառք ի ձեռն քո,
և քեզ բարեբանութիւն
ընդ Հօր ամենակալի յա-
ւիտեանս յաւիտենից.

Ամէն:

Դաշնամակ կրիստով ի նոյն կարդ բանի,
մինչև վստահութիւն վերհաջեցդութեան լու-
սոյ հրաշառիս յայտնեացի: Ազգեալ աւետա-
րաննեալ վերստին կրկին պիտուղութիւն:

Ա ՀԱԶԵՄՓ ԵՒ
աղերսեմք արտաս-
ուալից հառաչմամբ յա-
մենայն անձնէ՝ զփառա-
ւորեալ արարչութիւնդ՝
անեղծ և անստեղծ ան-
ժամանակ Հոգւոյդ գը-
թածի, որ բարեխօսդ ես
վասն մեր յանմունչ հե-
ծութիւնս՝ առ ողորմածդ
Հայր. որ զսուրբսն պահես,
և զմեղուցեալսն մաքրես՝
և տաճարս կազմես կեն-
դանի և կեցուցիչ կամաց
բարձրեալդ Հօր: Արդ՝
աղատեալ զմեզ յամենայն
անմաքուր գործոց, որ ոչ
է հաճոյ քումդ բնակու-
թեան. և մի շիջին առ ի
մէնց՝ լուսոյդ շնորհաց
փայլմունք ի տեսականա-
ցըս աչաց իմաստից. վասն
զի զքեզ ուսաք միանալ

ի մեզ ի ձեռն աղօթից,
և ընտիր վարուց խնկելոց:

Եւ քանզի մինդ յԵրրոր-
դութենէդ պատարագի,
եւ միւսդ ընդունի՝ հա-
ճեալ ընդ մեզ հաշտարար
արեամբ անդրանկի իւ-
րոյ. իսկ դու ընկալցիս
զմեր պաղատանս, և յար-
դարեսցես զմեզ օժեանս
պատուականս ամենայն
պատրաստութեամբ՝ ի
վայելումնձաշակման երկ-
նաւոր գառինդ, առանց
պատժոց գառապարտու-
թեան՝ ընդունիլ զայս ան-
մահացուցիչ մանանայս
կենաց նորոյ փրկութեան:

Եւ հալեսցի՝ ի հրոյս
յայսմանէ գայթակղու-
թիւնս մեր, որպէս մար-
դարէին կենդանախարոյկ
կայծակամբն՝ ի ձեռն ու-
նելեացն մատուցման. զի
յամենայնի քոյդ քարո-
զեսցի գթութիւն, որպէս
Որդւովդ Աստուծոյ Հօր

քաղցրութիւն. որ զա-
նառակ որդին մերձեցոյց
ի հայրենի ժառանգու-
թիւնն, և զպոռնիկսն յա-
ռաջեցոյց յերկնային ար-
քայութիւնն՝ արդարոցն
երանութեան:

Այս, այս, և ես մի եմ
ի նոցանէ. և զիս ընկալ
ընդ նոսին իբր մարդասի-
րութեան կարօտեալ մե-
ծի, շնորհօք քո ապրեալ,
զարեամբ Քրիստոսի ըս-
տացեալս: Զի յայսմամե-
նայնի՝ յամենայնի ծանիցի
քո աստուածութիւնոյ՝
ընդ Հօր փառաւորեալ
համապատուաբար ի մի
կամս, և ի մի իշխանու-
թիւն գովութեան:

ի Զայն:

Չի քո՞ւ է գթութիւն,
և կարողութիւն, և մար-
դասիրութիւն, զօրու-
թիւն եւ փառք յաւի-
տեանս յաւիտենից.

Ամեն:

Ապա յարուցեալ գայ առ ընծայարտն Սե-
ղանոյն։ Առ որ մատուցանէ նախասարկա-
ւադն զնշալն,

Զոր առեալ Քահանայն զնէ ի մաղղմայն
առելով։

**Յիշատակ Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի։**

Որ բազմեալ հանգչիյան-
արուեստ աթոռ։ զմահ
խաչի յանձն էտո վասն
ազգի մարդկան։ օրհնե-
ցէք՝ գովեցէք և բարձր
արարէք զնա յաւիտեան։

Եւ առեալ զգինին՝ արկանէ խաչտնի
ի սկիհն առելով։

**Յաղագսյիշատակի փըր-
կագործ Տնօրէնութեան
Տեառն Աստուծոյ եւ
Փրկչին մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի։**

Որ ի կողահոս արեան աղ-
բերէն նորոգեցան արա-
րածք եւ անմահացան։
օրհնեցէք՝ գովեցէք եւ
բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան։

Եւ ասասցէ զաղօթս Յովհաննու Ասկերեա-
նին ի ծածուկ։

**Տէր Աստուած մեր որ
զերկնաւոր հացդ զԾէրն
մեր Յիսուս Քրիստոս ըզ-
կերակուրդ ամենայն աշ-
խարհի՝ առաքեցեր փըր-
կիչ և կեցուցիչ և բարե-
րար՝ օրհնել և սրբել ըզ-
մեզ։ ինքնին դու Տէր
օրհնեա՛ և այժմ զառա-
ջադրութիւնս զայս։ Ըն-
կալ զսա յերկնային քո
մեղանդ։**

**Յիշեա՛ որպէս բարերար
եւ մարդասէր՝ զմատու-
ցողս և վասն որոց մա-
տուցանի։**

**Եւ զմեզ անդատապարտ
պահեա՛ ի քահանայա-
գործութիւն աստուա-
ծային խորհրդոցքոց։ Զի
սուրբ և փառաւոր է ա-
մենապատիւ մեծ վայել-
չութիւն փառացդ Հօր
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ
Արբոյ այժմ և՛.**

Եւ սքովեացէ առելով։ Առաջնոր Պ.Բ.

**Տէր Թագա՛. Հաստա՛.
Ամբարձան՛. ի ձայնէ՛.
Աբանչելի՛. Տան քում՛.**

Եւ խաչակնքեսցէ երիցս ասելով:

**Հոգին Սուրբ Եկեսցէ ի
քեզ և զօրութիւն Բարձ
րելցյն հովանի լիցի ի վե-
րայ քոյ:**

Եւ արկանէ զխունին տաելով:

**Խունկ մատուցանեմ ա-
ռաջի քոյ Քրիստոս բու-
րումն հոգեորական։ Ըն-
կալ ի սուրբ յերկնային
և յիմանալիքո մատուցա-
րանդ ի հոտ անուշից։
Առաքեա՛ առ մեզ փոխա-
րէն զշնորհս և զպարգես
Հոգւոյդ Սրբոյ. Եւ քեզ
մատուցանեմք ըզփառս
ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ
Սրբոյ այժմ և՛.**

Եւ ապա ինկելով ի մէջ եկեղեցւոյն իջանէ
անդերձ սարկաւագօքն, և եղեալ ի վեր՝ երիցս
երկրպագցէ Սեղանոյն։

Եւ նախասարկաւագն ի մէջ եկեղեցւոյ կա-
լով ձայնեսցէ։

Օրհնեա՛ Տէր:

Եւ Քահանայն ի Զայն ասասցէ։

**Օ ըհնեալ թագաւո-
րութիւնն Հօր և Որ-
դւոյ Եւ Հոգւոյն Սրբոյ
այժմե միշտ և յաւի՛.**

Եւ սկսանին դպիրքն ժամամուտ ըստ պատ-
շաճի աւուրին։ Եւ յաւարտին ձայնեսցէ նա-
խասարկաւագն։

Եւ ևս խաղաղու՛. Օրհնեա՛ Տէր։
Եւ Քահանայն ասասցէ։

**Օրհնութիւն և փառք
Հօր և Որդւոյ և՛.**

**Խաղաղութիւն ամենե-
ցուն։**

Դպւն։

Դպիրքն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Սարկաւադն։

**Աստուծոյ երկիրապագեսցուք։
Դպիրքն։**

**Առաջի քո Տէր։
Եւ Քահանայն ասասցէ ի Զայն։**

**Տէր Աստուծ մեր՝ որոյ
կարողութիւնդ անքնին
է Եւ փառքդ անհասա-
նելի։ Որոյ ողորմութիւնդ
անչափ է. և գթութիւ-
նըդ անբաւ։ Իու ըստ ա-
ռատ մարդասիրութեա-
նըդ քում, նայեաց ՚ի ժո-
ղովուրդսքո՛ և իտաճարս
այս սուրբ։ Եւ արա՛ ընդ
մեզ Եւ ընդ աղօթակիցս
մեր՝ առատապէս զողոր-
մութիւն քո և զգթու-
թիւն։ Զի քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն և
պատիւ այժմ և միշտ և՛.**

Եւ սկսանին տառ Դպիրքն Սաղմոս և
Շարական ըստ պատշաճին:

Եւ մինչ նոքա երգեն, Քահանայն ասացէ
զԱղօթս, ի ծածուկ:

Տէր Աստուած մեր կեցո՛
զժողովուրդս քո. և օրհ-
նեա՛ զժառանգութիւնս
քո. զլրումն Եկեղեցւոյ
քո պահեա՛. սրբեա՛ ըզու-
սա որք ողջունեցին սիրով
զվայելչութիւն տան քոյ:
Դու զմեզ փառաւորեա՛
աստուածային զօրութք
քով. և մի թողուր ըզյու-
սացեալսս ՚ի քեզ Զի քոէ
կարողութիւն և զօրու-
թիւն և փառք յաւի՛.

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Որ հասարակաց զայս և
միաձայն մեզ ամենեցուն՝
ուսուցեր աղօթել և զեր-
իուց և զերից միաձայնե-
լոց յանուն քո զինդրուա-
ծըս պարգևելխոստացար:
Դու և այժմ զծառայից
քոց զինդրուածս առ ի
յօգուտոն կատարեա՛:
Ենորհելով մեզ յայսմ

յաւիտենիս զգիտութիւն
քումդ Ճշմարտութեան:
Եւ ի հանդերձեալն ըզ-
կեանսն յաւիտենականս
պարգևելով: Զի բարե-
րար և մարդասէր ես Աս-
տուած. և քեզ վայելչ
փառք իշխանու".

Եւ ի Փառք տալն Դպրաց, Երկրպաղեն
առաջի բնմին ամենեքեան:

Եւ Քահանայն Երկրպաղելով Սեղանոյն ա-
սացէ զԱղօթս, ի ծածուկ:

Տէր Աստուած մեր՝ որ
կարգեցեր յերկինս ըզդա-
սըս և զզինուորութիւնս
հրեշտակաց և հրեշտա-
կապետաց ի սպասաւո-
րութիւն փառացքոց:
Արա՛ այժմընդ մուտս մեր
մտանել և սրբոց հրեշտա-
կաց. և լինիլ պաշտօնակից
մեզ՝ եւ փառաբանակից
քում բարերարու-
թեանդ:

Ի Զայն:

Ո ՚իքո՛ է կարողութիւն,
և զօրութիւն, և փառք
յաւիտեանս. Ամէն:

Եւ համբուրեսցեն զԱեղանն, և Սարկաւա-
գունքն գոչեցեն:

Պուսիումէ:

Ի Սարկաւագաց մի ոմն բարձրացուցան,
զԱւտարանն Սուրբ.

Եւ Կողիրքն ըստ խորհրդոյ տուուրն երգեն
զԵրեքսրբեանն:

**Սուրբ Աստուած սուրբ և Հզօր
սուրբ և անմահ որ խաչեցալ"**.
և ալն:

Եւ Քահանայն զոյդ սմին տուացէ.
և ծածուկ:

Աստուած Սուրբ՝ որ
ի սուրբս հանգու-
ցեալ ես, եւ երեքսրբ-
բեան ձայնիւ Սերովեէք
գովեն զքեզ՝ եւ Քերով-
բէք փառաբանեն. և ա-
մենայն երկնային զօրու-
թիւնք քեզ երկիրապագա-
նեն: Որ ի չգոյէ ի գոյ
ածեր զամենայն արարա-
ծըս. որ արարեր զմարդն
ըստ պատկերի քում եւ
նմանութեան. և ամենայն
շնորհիւ քով զնա զարդա-
րեցեր. և ուսուցեր խընդ-
րել զիմաստութիւն և ըզ-
գօնութիւն: Եւ ոչ ան-
տես արարեր զմեղու-
ցեալն, այլ եղիր ի վե-

րայ նորա ապաշխարու-
թիւն փրկութեան: Որ
արժանի արարեր զմեզ
զնուաստացեալ և զանար-
ժան ծառայսսքո ի ժա-
մուսյայսմիկ, կալ առաջի
փառաց սրբութեան սե-
ղանոյքոյ: Եւ զօրինաւոր
երկրպագութիւն և զփա-
ռաբանութիւն մատու-
ցանելքեզ: Դու Տէր՝ ըն-
կալ ի բերանոյ մեղաւո-
րացս զերեքսրբեան օրհ-
նութիւնս. եւ պահեալ
ըզմեզ քոյին քաղցրու-
թեամբդ. թող մեզ զա-
մենայն յանցանս մեր ըզ-
կամայ և զակամայ: Սըր-
բեազհոգի՝ զմիտս՝ և ըզ-
մարմինս մեր. և շնորհեալ
ի սրբութեան պաշտել
զքեզ զամենայն աւուրս
կենաց մերոց: Բարեխօ-
սութեամբ Սըրբուհւոյ
Աստուածածնին եւ ամե-
նայն Սըրբոց քոց՝ որք յա-
ւիտենից քեզ բարե-
հաճոյացան:

Զի սուրբ ես Տէր Աստուած մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և".

Եւ ի կատարի երեքսրբենոյն և աղօթիցն Սարկաւագն քարոզէ:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր". Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և".

Եւ բահանայն բազկատարած առասցէ դԱղօթն, ի ծածուկ:

Տէր Աստուած մեր՝ ըզբազկատարած զաղաչանըս ծառայից քոց վերըն կալցիս և ողորմեսցիս ըստ մեծի ողորմութեան քում։ Զգթութիւն քո առաքեան ի վերայ մեր եւ ամենայն ժողովրդեանս՝ որք ակն ունին առ ի քէն առատ ողորմութեանդ։

Սարկաւագն ձայնեցէ:

Օրհնեան Տէր։

Եւ բահանայն առասցէ, ի Զայն.

Օ ի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած գոլով, և քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ և միշտ և յաւի".

Յետ այսորիկ՝ երկրպագէ Սեղանոյն Քահանայն. և եկեալ բազմի յաստիճանն:

Եւ սկսանին Դպիրքն Սաղմոս բոտ Խորհրդոյ աւուրին:

Եւ բնթերցցին զգիրս Մարդարէտկանս և զԱռաքելականս:

Եւ զինի Ալէլուիա, ըստ ցուցանելոյ ընթերցուածոյն. և յաւարտմանն Սարկաւագն ձայնեցէ:

Օրթի։

Քահանայն դարձցի և խաչտինքեցէ ի վերայ ժողովրդեանն առելով:

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դուն։

Դպիրքն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սարկաւագն։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սարկաւագն։

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։

Դպիրքն։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սարկաւագն։

Պլուսխումէ։

Դպիրքն։

Ամէ Աստուած։

Եւ Սարկաւագն ընթերցցի զԱւետարանն Սուրբ. և յաւարտմանն առասցեն ամենեքեան։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Եւ ապա ասեն զնիկիական դաւանութիւնն ի լման։

Ա.Ի.Ա.ՏԱ.ՄՓԻՄԻ
Աստուած Հայր ա-
մենակալ, յարարիչն երկ-
նի և երկրի, երեւելեաց
և աներեւութից :

Եւ ի մի Տէր Յիսուս
Քրիստոս յորդին Աստու-
ծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ
Հօրէ միածին. այսինքն
յէռութենէ Հօր :

Աստուած յԱստուծոյ՝
լոյս ի լուսոյ՝ Աստուած
Ճշմարիտ՝ յԱստուծոյ ճըշ-
մարտէ, ծնունդ և ոչ ա-
րարած : Նոյն ինքն ի բը
նութենէ Հօր, որով ամե-
նայն ինչ եղել յերկինս և
ի վերայ երկրի, երեւլիք
և աներեւոյթք :

Որ յաղագս մեր մարդ-
կան եւ վասն մերոյ փրր-
կութեան իջեալ յերկնից
մարմնացաւ՝ մարդացաւ՝
ծնաւ կատարելապէս ի
Մարիամայ սրբոյ կուսէն
Հոգւովին Սրբով :

Որով էառ մարմին՝ հոգի
և միտ. և զամենայն որ
ինչ է ի մարդ, Ճշմարտա-
պէս և ոչ կարծեօք :

Չարչարեալ՝ խաչեալ՝
թաղեալ, յերրորդ աւուր
յարուցեալ. ելեալ ի յեր-
կինս նովին մարմնովն՝
նստաւ ընդ աշմէ Հօր :

Գալոցէ նովին մարմնովն
և փառօք Հօր, ի դատել
զկենդանիս և զմեռեալս :
Որոյ թագաւորութեանն
ոչ գոյ վախճան :

Հաւատամք և ի Առուրբ
Հոգին յանեղն և ի կա-
սարեալն : Որ խօսեցաւ
յօրէնս և ի Արդարէս
և յԱւետարանս :

Որ էջն ի Յորդանան, քա-
րովեաց յառաքեալսն եւ
բնակեցաւ ի սուրբսն :

Հաւատամք և ի մի մի-
այն ընդհանրական և ա-
ռաքելսկան Եկեղեցի :

Ի մի մկրտութիւն, յա-
պաշխարութիւն, ի քա-

ւութիւն, եւ ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարութիւն մեռելոց։ Ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց։ յարքայութիւնն երկնից, և ի կեանսն յաւիտենական։

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Որդին, կամ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգին. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ փոփխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսնը զովէ կաթուզիկէ և առաքելական սուրբ Եկեղեցի։

Առաջարձն ասացեալ։

Իսկ մեք փառաւորեացուք որ յառաջքան ըզյաւիտեանս երկիր պագանելով Սրբոյ Երրորդութեանն և մի Աստուծութեանն Հօր և Որդոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւի».

Ասրկաւակն քարոզէ ի ձայն։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա».

«Եղիրքն։

Տէր ողորմեա։

Եւ ևս հաւատով աղաչես»։

Մինչ նոքտ երգեն, Թահանոյն ասասցէ զԱղօթո, ի ծածռւկ։

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս՝ որ մեծդ ես ողորմութեամբ, և առատ պարզեւօք բարերարութեան քոյ։ Որ դու քոյին կամաւ ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու յաղագս մեղաց մերոց։

Եւ պարզեւեցեր առատապէս զպարզեւս Հոգւոյ Սրբոյ Երանելի առաքելոցն։ Հաղորդս արա և զմեզ Տէր, աղաչեմք զքեզ, աստուածային պարգեւացդ։ թողութեան մեղաց՝ եւ ընդունելութեան Հոգւոյ Սրբոյ։ ի Ձայն։

Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և Սուրբ Հոգւոյ։ Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Խաղաղութեամբ քով
Քրիստոս Փրկիչ մեր՝ որի
վեր է քան զամենայն մի-
տըս և զբանս։ Ամրացն
զմեղ և աներկիւղ պահեա-
յամենայն չարէ։

աւասարեա զմեղ ընդ
ճշմարիտ երկրպագուսքո,
որը հոգւով և ճշմարտու-
թեամբ քեզ երկիրպա-
գանեն. վասն զի ամենա-
սուրբ Երրորդութեանդ
վայելէ փառք՝ իշխանու-
թիւն և պատիւ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս Ամէն։

Սարկաւագն։

Օրհնեա Տէր։

Քահանայն խոչակնքէ ի վերայ ժաղովըր-
դեանն ասելով, ի Զայն։

Տէր Աստուած օրհնես-
ցէ զամենեսեան։

Յւտ այսորդիկ՝ եթէ եպիսկոպոս իցէ
ի բաց հանցէ զեմիփորոնն։

Սարկաւագն։

Սաղմոս ասացէք Տեառն Ամ։

Դպիրքն։

Սահն զԱրտացութիւնն ըստ խորհըր-
դոյ աւուրին։

Սարկաւագն։

Մէ ոք յերախայից։

Դպիրքն։

Մարմին Տէրունական։

Եւ գան խնկարկելով ի Առւրբ Խորհաւրդն։

Սարկաւագն։

Յարեու եհար զխո՞ւ։

Դպիրքն։

Եւ ցնծայ նա որպէս հըս։

Եւ ապա եղանակեցւն։

Ուք շՔրովբեիցն։

Ապա ի Սարկաւագացն վերաբերիցի Արքա-
զան հացն՝ և անմահութեան բաժակն ի
Առւրբ Սեղանն։ Եւ մինչ նոքա երդւն՝
Քահանայն խոնարհեսցի առաջի Սըւոյ Սե-
զանոյն և խորհրդաբար աղօթեսցէ,
ի ծածռկ։

Ո՛չ ոք արժանի է յըմ-
բռնելոցս մարմնաւոր
ախտիւք եւ ցանկու-
թեամբ մատչիլ ի սեղան
քո. կամ սպասաւորել ար-
քունական փառաց քոց։
Քանզի պաշտել զքեզ՝ մեծ
և ահաւոր՝ երկնաւոր զօ-
րութեանցդ իսկ է։

Վակայն վասն անչափ բա-
րերարութեան քոյ՝ ան-
պարագրելի բանդ Հօր,
եղեր մարդ՝ և Քահանա-
յապետ մեր երեեցար։

Եւ իբր տէր ամենեցուն՝
այսմ սպասաւորութեան
և անարիւն զենման զքա-
հանայութիւն աւանդե-
ցեր մեզ։ Վասն զի դու-
ես Տէր Աստուած մեր՝ որ
տիրես երկնաւորաց եւ
երկրաւորաց։ Որ ի վերայ
Քերովեական աթոռոց
բազմիս. Սերովեից Տէր
եւ թագաւոր իսրայելի։
Որ միայն սուրբ ես և ի
սուրբս հանգուցեալ։

Աղաչեմ զքեղ միայն բա-
րերար և հեշտալուր. նա-
յեա յիս ի մեղուցեալ և
յանպիտան ծառայս քո։
Եւ սրբեա զհոգի և զմի-
տըս իմ յամենայն պղծու-
թենէ չարին։ Եւ բաւա-
կանացո՛ զիս զօրութեամբ
Սուրբ Հոգւոյդ՝ որ զգե-
ցեալ եմ զքահանայակա-
նըս շնորհ, կալ առաջի
սրբոյ Սեղանոյս և քահա-
նայագործել զքո անա-
րատ մարմինդ և զպատ-
ուական արիւնդ։

Քեղ խոնարհեցուցեալ
զպարանոցս իմ՝ մաղթեմ։
մի դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն. և մի մերժեր
զիս ի ծառայից քոց։ Այլ
արժանի արա մատուցա-
նելքեղ զընծայս զայս՝ յի-
նէն ի մեղուցեալ և յա-
նարժան ծառայէս քում
մէ։

Վասն զի դու ես՝ որ մա-
տուցանես՝ և մատչիս՝ և
ընդունիս, և տաս Քրիս-
տոս Աստուած մեր։ Եւ
քեղ փառս մատուցա-
նեմք հանդերձ անսկիզբն
քո Հարբդ եւ ամենա-
սուրբ եւ բարերար Հո-
գւովդ։ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից.
Ամէն։

Ա. ընծայքն վերաբերին ի Սեղանն
Ա. Քահանայն խնկեացէ և լուսացէ բո-
մատունա առանցուք։

Լուացից սրբութեամբ
զգեռս իմ։

Սարկաւագն։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա՛։
Եւ ևս հաւատով և սրբութ՛։

Խաղաղութեամբ քով
Քրիստոս Փրկիչ մեր՝ որի
վեր է քան զամենայն միւ
տրս և զբանս։ Ամրացո՛
զմեզ և աներկիւղ պահեա՛
յամենայն չարէ։

Կաւասարեա՛ զմեզ ընդ
Ճշմարիս երկրպագուսքո,
որը հոգւով և ճշմարտու-
թեամբ քեզ երկիրպա-
գանեն. վասն զի ամենա-
սուրբ Երրորդութեանդ
վայելէ փառք՝ իշխանու-
թիւն և պատիւ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից։

Օրհնեալ Տէրմեր Յիսուս
Քրիստոս Ամէն։

Սարկաւագն։

Օրհնեալ Տէր։

Քահանայն խոչակնքէ ի վերայ ժաղովը-
ղեանն ասելով, ի Զայն։

Տէր Աստուած Յորհնեա-
ցէ զամենեսեան։

Յետ այսորիկ եթէ Եպիսկոպոս իցէ
ի բաց հանցէ զեմիփորոնն։

Սարկաւագն։

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աս։

Դպիրքն։

Սահն զԱրդասացութիւնն ըստ Խորհր-
դոյ առուրն։

Սարկաւագն։

Մի ոք յերախայից։

Դպիրքն։

Մարմին Տէրունական։

Եւ գան խնկարկելով ի Առւրբ Խորհրդագն։

Սարկաւագն։

Յարեւու եհար զխո՛։

Դպիրքն։

Եւ ցնծայ նա որպէս հըս՛։

Եւ ապա եղանակեացն։

Ուր ԴՔրովբէիցն։

Ապա ի Սարկաւագացն վերաբերեցի Արքաւ-
ագն՝ և անմահութեան բաժակն ի
Առւրբ Սեղանն։ Եւ մինչ նոքա երդւն՝
Քահանայն խոնարհեսցի առաջի Սրբոյ Սե-
ղանոյն և խորհրդաբար աղօթեսցէ,
ի ծածուկ։

Ո՛չ ոք արժանի է յըմ-
բռնելոցս մարմնաւոր
ախտիք եւ ցանկու-
թեամբ մատչիլ ի սեղան
քո՛ կամ սպասաւորել ար-
քունական փառաց քոց։
Քանզի պաշտել զքեզ՝ մեծ
և ահաւոր՝ երկնաւոր զօ-
րութեանցդ իսկ է։

Սակայն վասն անչափ բա-
րերարութեան քոյ՝ ան-
պարագրելի բանդ Հօր,
եղեր մարդ՝ և Քահանա-
յապետ մեր Երևեցար։

Արևու երդեն Քահանայն ձեռնամած
աղօթեսցէ, ի ծածուկ:

SԵՐ Ա.ԱՏՈՒՄ.Ծ
Զօրութեանց և ա-
րարիչ ամենայն լինելու-
թեանց: Որյանէութենէ
ըզբնաւս ի ցուցակու-
թիւն ածեալ գոյացու-
ցեր: Որ եւ զմերս զհո-
ղեղէն բնութիւնս պատ-
ուեալ մարդասիրապէս,
այսպիսի ահաւոր և ան-
պատում խորհրդոյ կար-
գեցեր սպասաւորս:
Դու Տէր՝ որում պատա-
րագեմք զպատարագիսս՝
ընկալ առ ի մէնջ զառա-
ջադրութիւնս զայս, եւ
աւարտեա զսա ի խոր-
հրդականութիւն մարմ-
նոյ և արեան միածնի քոյ.
Դեղ թողութեան մեղաց
պարգևեա ճաշակողացս
զհացս զայս եւ
զբաժակս:

Ի Զայն:

Սնորհօք եւ մարդասի-
րութեամբ Տեառն մե-
րոյ և Փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի. ընդ որում
քեզ Հօր միանգամայն և
Հոգւոյդ Սրբոյ վայելէ
փառք իշխան”.

Խաղաղութիւն ամեննե”.

Դպիրքն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Սարկաւագն:

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:
Դպիրքն:

Առաջի քո Տէր:
Սարկաւագն:

Ողջոյն տուք միմեանց ի համ”.
Դպիրքն:

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտ”.

Եւ համբուրեն զՍեղանն և զմիմեանն
և Սարկաւագն ձայնեսցէ:

Ահիւ կացցուք երկիւղիւ կաց”.
Դպիրքն:

Առ քեզ Աստուած:
Սարկաւագն:

Պատարագ Քրիստոս մատ”.
Դպիրքն:

Ողորմութիւն և խաղաղու”.

Քահանոյն դարձցի և խաչակնքեսցէ
և ասասցէ ի Զայն:

Ընորհք, սէր և աստ-
ուածային սրբարար զօ-
րութիւնն Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն Սրբոյ.

Եղիցի ընդ ձեզ ընդ ա-
մենեսեան:

Դպիրքն:

Ամեն և ընդ հոգւոյդ քում:
Սարկաւագն:

Զդրունս զդրունս ամենայն'.
Դպիրքն:

Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ:
Սարկաւագն:

Եւ գոհացարուք'.
Դպիրքն:

Արժան և իրաւ:

**Մինչ նոքա երդեն. Քահանայն ձեռնամած
աղօթեացէ, ի ծածուկ:**

**Արժան է ստուգապէս
և իրաւ՝ ամենայորդոր
փութով միշտ երկիրպա-
գանելով փառաւորել
զքեզ Հայր ամենակալ:**

**Որ զանիծիցն թարձեր ըզ-
կրծիմն՝ քոյին անզննելի
և արարչակից բանիւդ:**

**Որ ժողովուրդ ինքեան
առեալ զեկեղեցի՝ սեպ-
հականեաց ըզհաւատա-
ցեալս ի քեզ:**

**Եւ զննելի բնութեամբ
ըստ ի Կուսէն տնտեսու-
թեանն՝ հաճեցաւ բնակիլ
ի մեզ:**

**Եւ նորագործ աստուա-
ծապէս ճարտարապետ-
եալ՝ զերկիրս երկին արար:**

**Վասն զի որումոչն հան-
դուրժէին առաջի կալ
զուարթնոցն ջոկք՝ զար-
հուրեալք ի փայլակնա-
ցայտ և յանմատոյց լուսոց
Աստուածութեանդ:**

**Եղեալ այդպիսիդ մարդ
յաղագս մերոյ փըրկու-
թեան շնորհեաց
մեզընդ երկնա-
յինսն պարել
զհոգեղէն
պարս:
ի Զայն:**

**Եւ ընդ Սերովբէսն եւ
ընդ Փերովբէսն միաձայն
սրբասացութեամբ յօրի-
նել նուագս. և համար-
ձակապէս գոչելով
աղաղակել ընդ
նոսին և
ասել:**
Դպիրքն:

**Սուրբ Սուրբ Սուրբ Տէր զօրու-
թեանց լի են երկինք և երկիր
փառօք քոյ օրհնութիւն
ի բար'.**

Մինչ նոքա Երկն, Քահանայն բազիա-
տարած առաջէ, ի ծածուկ:

ՍՊԻՐԻ. ՍՈՒՐԲ՝ ՍՈՒՐԲ
ԵԽ ՃՅԱՐՄԱՎԵՍ և ա-
մենասուրբ. և ով ոք պան-
ծասցի բովանդակել բա-
նիւ զքո ի մեզ զանբաւ
բարեգորովութեան զեղ-
մունս:

ՈՐ և անդէն իսկ ի նախ-
նումն զանկեալն ընդ մե-
զօք՝ զանազան եղանակօք
ինամեալ սփոփեցեր:

Մարգարէիւք, օրինացն
տուչութեամբ, քահա-
նայութեամբ, և ըստուե-
րակերպ երնջուցն մա-
տուցմամբ:

Իսկ ի վախճան աւուրցս
այսոցիկ՝ զբովանդակ իսկ
զպարտեաց մերոց խըզ-
եալ զդատակնիք:

Ետուր մեզ զՈրդիդ քո
միածին, պարտապան եւ
պարտս. զենումն և օծ-
եալ. գառն և երկնաւոր
հաց. քահանայապետ և
պատարագ:

Վասն զի ինքդ է բաշ-
խող. և նոյն ինքդ բաշխի
ի միջի մերում միշտ ան-
ծախապէս:

Վասն զի եղեալ հաւաս-
տեաւ և առանց ցնորից
մարդ. և անշփոթ միսուռ-
րութեամբ մարմնացեալ
յԱստուածածնէն եւ ի
Սուրբ Կուսէն Մարիա-
մայ:

Ճանապարհորդեացընդ
ամենայն կիրս մարդ կային
կենցաղոյս առանց մե-
ղաց:

Եւ յաշխարհակեցոյց՝
եւ յառիթն փրկութեան
մերոյ՝ եկեալ կամաւ ի
խաչ:

Առեալզհացն՝ ի սուրբ՝
յաստուածային՝ յանմահ՝
յանարատ եւ յարարչա-
գործ ի ձեռս իւր. Ծրհ-
նեաց՝ գոհացաւ՝ եթեկ
եւ ետ իւրոց ընտրեալ՝
սուրբ և բազմեալ աշա-
կերտացն ասելով:

ի Զայն:

**Առեք կերեք Այս է
ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ՝
որ վասն ձեր և բազմաց
բաշխի ի քաւութիւն և
ի թողութիւն մեղաց:**

ի Ծածուկ:

**Կոյնպէս եւ զբաժակն
առեալ. ՕՇՀՆԵԱԳ՝ գո.
հացաւ՝ էարբ և ետիւ.
րոց ընտրեալ՝ սուրբ եւ
բազմեալ աշակերտացն
ասելով:**

ի Զայն:

**Արբեք ի Սմանէ
Ամենեքեան. Այս է
ԱՐԻՒՆ ԻՄ՝
նորոյ ուխտի, որ յաղագս
ձեր և բազմաց հեղանի
ի քաւութիւն և ի թու.
ղութիւն մեղաց:**

ի Ծածուկ:

**Եւ զոյն միշտ իւր յի
շատակ առնել՝ պատ.
ուիրան աւանդեաց մեզ
բարերար Որդիդ քո մի
ածին:**

**Եւ իջեալ ի ստորին վայ.
րըս մահու՝ մարմնովն զոր
ի մերմէու ընկալաւ յազ.
գակցութենէ: Եւ զնիգս
դժոխոցն աղարտեալ հը.
զօրեղապէս: Զքեզ միայն
ծանոյց մեզ Ճշմարիտ Աս.
տուած՝ զԱստուածդ կեն.
դանեաց և մեռելոց:**

Եւ առնու զբնծայսն ի Զեռն

Եւ ասասցէ, ի Ծածուկ:

**Եւ արդ մեք Տէր՝ ըստ այ.
սըմ հրամանատրութեան
յառաջքերեալ զայս խոր.
հուրդ փրկական մարմնոյ
և արեան Միածնի քոյ:**

**Յիշեմք զդորա որ վասն
մեր զփրկագործ չարչա.
րանսն: Զկենսատու խա.
չելութիւնն: Զերեքօրեայ
թաղումնն: Զերանելիյա.
րութիւնն: Զաստուածա.
պէս համբարձումնն: Հզ.
նոտիլն ընդ աջմէ քո Հայր:
Զահաւոր և զփառաւո.
րեալ զմիւսանգամ գա.
լուստն՝ խոստովանիմք և
օրհնեմք:**

Եւ զի՞նծայսն սովոր ինչ բարձրացուցեալ
մտաւցանէ, առ Հայր։
Եւ զիցէ ի վերադ Արքոյ Սեպանայն առելով։
ի Զայն։

Եւ զԲոյս՝ ի Քոյոց՝ Քեզ
մատուցանեմք ըստ ամե-
նայնի և յաղագս ամենե-
ցուն։

Յամենայնի Օրհնեալ ես Տէր։
Մինչ նոքու երգեն՝ Քահանայն բազկա-
տուած սուսոցէ, ի ծածուկ։

Չքեզ արդարե Տէր Աս-
տուած մեր գովեմք. Եւ
զքէն գոհանամք հանա-
պազ։ Որ զանց արարեալ
զմերով անարժանութքս,
այսպիսի ահտոր և ան-
պատում խորհրդոյ կար-
գեցեր սպասաւորս։

Ո'չ յաղագս մերոց ինչ
բարեգործութեանց, յո-
րոց յոյժ թափուր եմք
միշտ, և ունայն գտանիմք
հանսպազ։

Այլ ի.քո բազմազեղ նե-
րողութիւնդ ցանդ ապա-
ւինեալ՝ համարձակիմք
մերձենալ ի սպասաւո-
րութիւն Մարմնոյ և Ա-
րեան միածնի քոյ Տէառն

Աերոյ և Փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի. որում վայելէ
փառք իշխանութիւն և։
ի Զայն։

Խաղաղութիւն ամենեն։
Դպիրքն

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Ասրկաւազն։

Աստուծոյ երկիրպագեստուք։
Դպիրքն։

Մինչ նոքու երդեն՝ Քահանայն խօնար-
հեալ երկիրպազցէ Սեպանայն
և ասացէ։

Երկիրպագանեմք՝ և ա-
ղաչեմք՝ և խնդրեմք ի քէն
բարերար Աստուծած։
Առաքեալ ի մեզ Եւ յա-
ռաջի եղեալ Ընծայս այս
զմշտնջենսուորակից քո և
զէակից Առ-ըբ Հոգիդ։

Դրդի Աստուծոյ որ պատարա։
Եւ կացեալ Սարկաւազն առինթեր Քահա-
նային երկիրգիւ և զողութեամբ մեծու-
եւ ասացէ ի ցած։

Ամեն օրհնեալ Տէր։
Եւ Քահանայն խաչակնքեցէ, Պի՞նծայսն
առելով, ի ծածուկ։

Ըստ Ը Զ Հ Ա Ց Ս Ա Ց Ս
Օրհնեալ մարմին
Ճըշմարտապէս արասցես
Տեառն մերոյ և Փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի։

**Որով զհացս օրհնեալ
մարմին ճշմարտապէս ա-
րասցես Տեառն մերոյ և
Փրկչին Յնի Քնի:**

**Որով զհացս օրհնեալ
մարմին ճշմարտապէս ա-
րասցես Տեառն մերոյ և
Փրկչին Յնի Քնի:**

**Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս արաս-
ցես Տեառն մերոյ և Փրկ-
չին Յնի Քնի:**

**Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս ա-
րասցես Տեառն մերոյ և
Փրկչին Յնի Քնի:**

**Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս արաս-
ցես Տեառն մերոյ և Փրկ-
չին Յնի Քնի:**

**Որով զհացս եւ զգինիս
օրհնեալ մարմին եւ ա-
րիւն ճշմարտապէս արաս-
ցես Տեառն մերոյ և Փրկ-
չին Յնի Քնի վոխարկելով
Հոգւովդ քով Սրբով:**

Կրիցս կրկնեաց:

Ապա ասաոցէ ի Զար:

**Որպէս զի եղիցի սա ա-
մենեցուն մեզ մերձե-
ցելոց, յանդատապար-
տութիւն իքաւութիւն
և իթողութիւն մեղաց:**

Եւ Քահանայն այսուհետե ո՛չ բարձրագոյն
քան զհնծայն զձեսսն իւր տարածեալ, այլ՝
խոնարհագոյն, և զաջսն ի նոյն յառեալ
աղօթեցէ. ի ծածուկ:

**Սովաւ չնորհեալ ըզսէր՝
զհաստատութիւն եւ
զըլձալի զիսաղաղութիւն
ամենայն աշխարհի: Սըր-
բոյ Եկեղեցւոյ և ամենայն
ուղղափառ Եպիսկոպո-
սաց: Քահանայից: Սար-
իաւոգաց: Թագաւորաց:
Աշխարհի: Իշխանաց: Ժո-
ղովրդոց: Ճանապարհոր-
դելոց: Նաւելոց: Կապելոց:
Վտանգելոց: Աշխատե-
լոց: Եւ որք ի պատերազ-
մունո բարբարոսաց:**

**Սովաւ և օդոց չնորհեալ
զբարեխառնութիւն. և
անդոց ըզպտղաբերու-
թիւն: Եւ ախտացելոց ի**

պէսպէս ցաւս՝ փութա
պէս զառողջութիւն։

Սովաւ հանգո՛ զամենե-
սեան յառաջագոյն ի
Քրիստոս զննչեցեալսն։

ԶՆախահարս։

ԶՀայրապետս։

ԶՄարդարէս։

ԶԱռաքեալս։

ԶԿայեալս։

ԶԵպիսկոպոսունս։

ԶԵրիցունս։

ԶՄարկաւագունս։

Եւ զբնաւ ուխտ եկեղե-
ցւոյքոյ սրբոյ։ Եւ զամե-
նեսեան յաշխարհական
կարգէ զարս և զկանայս
հաւատով վախճանեալս։

ի Զայն։

Ինդ որս և մեզ այց ա-
րասցես բարերար Աստ-
ուած աղաչեմք։

Դուռիքն։

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

Քահանայն։

Աստուածածնին Սրբոյ
Կուսին Մարիամու։
Եւ Յովհաննու Մկրտչին։

Ստեփանոսի նախավկա-
յին։ Եւ ամենայն Սրբոց
եղիցի յիշատակ ի սուրբ
Պատարագս աղաչեմք։

Դուռիքն։
Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

Ասրկաւաղն յաջուկողմն Ականոյն։
Ճեանտմած տասցէ։

Առաքելոց Սրբոց Մարգարէից։

Էւ մինչ նոքա երգեն զԲարողու, Քահանայն
տառոցէ զԱզօթո ի ծածուկ, զի ի միասին
տւորտեսցին։

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛,
եւ օրհնեա՛ զՍուրբ՝ Կա-
թուղիկէ և զԱռաքելու-
կան Եկեղեցիքո։

Օ որ վրկեցեր պատուա-
կան արեամբ Միաձնիքո։
Եւ աղստեցեր Խաչուն
Սրբով։

Ընորհեա՛ սմազանշարժ
զխաղաղութիւն։

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛,
և օրհնեա՛ զամենայն ուղ-
ղափառ Յալիսկոպոսունս՝
որք ուղիղ վարդապետու-
թեամբ համառօտեն ի
մեզ զբանն ճշմարտու-
թեան։

ի Զայխ:

Եւս առաւելզԵպիսկոպոսապետն մեր, եւ զպատուական Հայրապետըն ամենայն Հայոց զԾէր (այս անուն), շնորհեցես մեղքնդ երկայն աւուրսուղիղ վարդապետութեամբ :

Եւ դարձեալ Սարկաւագն դայ ի տեղի իւր: Եւ քարողեաց բարձր:

Գոհութիւն և փառաբանու”.

Մինչ նոքա քարոզեն Քահանայն ասացէ զԱզօթս, ի ծածուկ:

Յիշեա Տէր և ողորմեա, եւ Թրհնեա զքո առաջի կացեալ ժողովուրդս՝ եւ ըզՊատարագիսս մատուցողս: Եւ պարգեւեա սոցա զայիտոյսն եւ զօդտակարսն:

Յիշեա Տէր և ողորմեա, և օրհնեա զուխտաւորս և զպտղաբերիչս Եկեղեցւոյքում Սրբոյ. և որք յիշեն զաղքատս ողորմածութեամբ :

Եւ հատո՛նոցա զպարտս նոցա ըստ ընդաբոյս ա-

ռատութեան քում հարիւրապատիկ աստ եւ ի հանդերձելումբ:

Յիշեա Տէր և ողորմեա, եւ գթա ի հոգիս հանգուցելոցն: Հանգովնոսա և լուսաւորեա՝ և դասաւորեա ընդ սուրբս քոյաբայութեանդ երկնից: և արժանի արա ողորմութեան քում:

Յիշեա Տէր եւ զհոգի ծառայիս քոյ (այս անուն). եւ ողորմեա նմա ըստ մեծի ողորմութեան քում, եւ հանգովն այցելութեամբ ի լոյս երեսաց քոյ:

Եթե կենդանի է:

Փրկեա զնա յամենայն որոգայթից հոգւոյ եւ մարմնոյ:

Յիշեա Տէր և զայնոսիկ որք յանձնեցին մեղ յիշտակելյազօթս, զկենդանիս եւ զհանգուցեալս. եւ կառավարեա զկամս հայցմանց նոցա և զմերս,

ընդ ուղղորդն և որ լին է
փրկութեամբ :

Եւ վարձատրեա՛ բոլո-
րեցունց զանանց և զե-
րանելի բարութիւնսդ :
Եւ զտեալ զիսրհուրդս
մեր տաճարաց' յընդու-
նակութիւն Մարմնոյ և Ա-
րեան Միածնի քոյ Տեառն
մերոյ և Փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի . ընդ որում
քեզ Հօր Ամենակալի՝
հանդերձ կենդանարար
եւ աղատիչ Առւրբ Հո-
գւովդ վայելէ փառք իշ-
խանութիւն և պա՛ :

Քահանայն դարձի և խոշակնքեցէ
և ասասցէ ի Զայն :

Եւ եղիցի ողորմութիւն
մեծիս Աստուծոյ և Փըրկ-
չիս մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի, ընդ ձեզ ընդ ա-
մենեսեան :

Դպիրքն :

Ամէն . և ընդ հոգւոյդ քում :

Արկաւագն :

Ամէն . և ևս խաղաղութեան''.
Ամենայն սրբովք զորս յիշանա-
կեցաք եւս առա''.

Վասն մատուցեալ սուրբ եւ''.

Մինչ Սարկաւագն քարոզէ՝ Քահանայն
առասցէ, ի ծածուկ :

Աստուած Ճշմարտու-
թեան և Հայր ողորմու-
թեան՝ գոհանամք զքէն:
Որ ի վեր քան զերանելի
Նահապետացն , ըզմեր
պարտաւորելոցս առաւել
մեծարեցեր զբնութիւն:
Վասն զի նոցա Աստուած
կոչեցար . իսկ մեզ՝ Հայր
հաճեցար անուանիլ գը-
թալով:

Եւ այժմ Տէ՛ր՝ աղաչեմք
զքեզ, զայսալիսի առ իքէն
զնորոգ և զպատուական
անուանադրութեանոշը-
նորհ օր ըստ օրէ պայ-
ծառացուցեալ ծաղկեցն
ի մէջ Եկեղեցւոյ քում
Արբոյ :

ի Զայն :

Եւ տո՛ւր մեզ համարձա-
կածայն բարբառով բա-
նալ զբերանս մեր՝ կար-
դալ ըզքեզ երկնաւորդ
Հայր, Երգել և ասել:

Եւ Դպիրքն՝ բազկատարած եղանակեսցին.

**Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ
եղիցի անուն քո, եկե՛ս".**

Մինչ նոքտ երդին՝ Քահանայն ազօթեսցէ,
ի ծածուկ:

**Տէր տերանց, Աստուած
աստուծոց, Ծագաւորյա-
ւիտենական, արարիչ ա-
մենայն արարածոց, Հայր
Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի: Մի տար զմեզ
ի փորձութիւն, այլ վըր-
կեա՛ ի չարէ եւ ասլրեցն
ի փորձութենէ:**

ի Զայն:

**Չի քո է արքայութիւն
եւ զօրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս ամէն:**

**Խաղաղութիւն ամենե-
ցուն:**

Դպիրքն:

Եւ ընդ Հոգւստ քում:

Ասրկաւագն:

Աստուծոյ Երկիրապագեսցուք:

Դպիրքն:

Առաջի քո Տէր:

Ասրկաւագն:

Օրհնեա՛ Տէր:

Քահանայն խոնարհեսցի և ամենայն ժո-
ղովուրդն չոքիցի ի ծունկս:

Եւ Քահանայն ազօթեսցէ,
ի ծածուկ:

**Որ աղբիւրդ ես կենաց
և բխումն ողորմութեան
Հոգիդ Սուրբ:**

**Ողորմեա՛ ժողովրդեանս,
որք խոնարհեալ Երկիր-
պագանեն աստուածու-
թեան քում:**

**Պահեա՛ զսոսա ամբողջս,
տպաւորեա՛ յոգւոջ սոցա
զձեւ մարմնոյ ցուցակի,
առ ի ժառանգութիւն
և ի վիճակ հանուերձելու
ցըդ բարեաց:**

ի Զայն:

**Քրիստոսիւ Յիսուսիւ
տերամբ մերով. ընդ ո-
րում քեզ Հոգւստ Սըր-
բոյ և Հօր Ամենակալի
վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ. այժմ և
միշտ և յաւի՛.**

Եւ Քահանայն առցւ զլուրը Հոգն
ի ծառն:

Եւ Ասրկաւագն ձայնեսցէ բարձր:

Պրօսխումէ:

Եւ Քահանայն բարձրացուցանէ ակների աւ-
մանայն ժողովրդեանն:

Եւ տառցէ ի Զայն:

՚ Սրբութիւն Սրբոց

Դպիրքն Բարձր Զայնիւ:

Միայն Սուրբ, միայն Տէր,
Յիատւս Գրիստոս”.

Քահանայն:

Օրհնեալ Հայր Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ:

Դպիրքն:

Ամէ՞ն:

Քահանայն:

Օրհնեալ Որդիու Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ

Դպիրքն:

Ամէ՞ն:

Քահանայն:

Օրհնեալ Հոգիու Սուրբ Աստուած Ճշմարիտ:

Դպիրքն:

Ամէ՞ն:

Քահանայն:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հո- գւոյն Սրբոց, Այժմ և”.

Դպիրքն:

Ամէ՞ն:

Հայր Սուրբ, Որդիու Սուրբ,
Հոգիու Սուրբ,

Օրհնութիւն Հօր և Որդւոյ
և Սրբոց Հոգւոյն”.

Եւ մինչ նոքա երգեն զայս, Քահանայն խո-
նարհեցի և աղօթեցէ,

ի ծածուկ:

Վայեաց Տէրմեր Յիատս
Քրիստոս յերկնից ի
սրբութենէ քումմէ, և
յաթոռոյ փառաց թա-
գաւորութեան քոյ. Եկ
ի սրբել և ի կեցուցանել
զմեզ: Որ ընդ Հօր նստիս
և աստ պատարագիս:

Արժանի արա տալ մեզ
յանարատ մարմնոյ քում
մէ և ի պատուական ա-
րենէ. և ի ձեռն մեր ա-
մենայն ժողովրդեանս:

Եւ զայս տասցեալ երկիրապազցէ
և համրուրեացէ դՍեղանն:

Եւ տոհալ զԱռւրբ Մարմինն՝ ողջ թացցէ
յանապական Արիւնն և տառցէ.
ի ծածուկ:

Տէր Աստուած մեր՝ որ
կոչեցեր զմեզ յանուն Մի-
ածնի Որդւոյ քոյ Քրիս-
տոնեայս. եւ չնորհեցեր
մեզ Մկրտութիւն Հոգե-
ւոր աւագանաւն ի թո-
ղութիւն մեղաց. և ար-

Ժանի արարեր զմեզ հա-
ղորդիլ Սուրբ Մարմնոյ
և Արեան Միածնի քոյ:

Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ
Տէր՝ արա՛ զմեզ արժանի
ընդունիլ զՍուրբ Խոր-
հուրդս զայս մեզ ի մե-
զաց թողութիւն:

Եւ գոհութեամք փա-
ռաւորել զքեղ ընդ Որ-
դւոյ և Սուրբ Հոգւոյտ,
այժմ և միշտ և յաւի".

Եւ բարձրացուցէ ակներե ժողովրդեանն
և ասասցէ. ի Զայն:

Ի ՍՈՒՐԲ Ի ՍՈՒՐԲ
Պատուական Մար-
մնոյ և յԱրենէ Տեառն
մերոյ և Փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի Ճաշակեսցուք
սրբութեամք. որ իջեալի
յերկնից բաշխի ի միջի
մերում:

Սա՛է Կեանք, Յոյս, Յա-
րութիւն, Քաւութիւն,
և Թողութիւն մեղաց:

Սաղմոս ասացէք Տեառն
Աստուծոյ մերում:

Սաղմոս ասացէք Երկնա-
ւոր թագաւորիս մերում
անմահի, որ նստի ի կա-
ռըս քերովքէականս:

Արկաւագն ձայնեացէ:

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աս-
տուծոյ մերում".

Եւ Դպիրքն եղանակեացէն:

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի".

Մին նոքա երգեն, Քահանայն առցէ բգ-
թարմինն ի ձեռն, և համբուրեացէ արտաս-
ուօք ասելով:

Չոր օրհնութիւն, կամ
զ'ր գոհութիւն ի վերայ
Հացիս եւ Բաժակիս ա-
սասցուք:

Այլ Յիսուս զքեզ միայն
օրհնեմք հանդերձ Հարբ
և Ամենասուրբ Հոգւովդ
այժմ և միշտ և յաւի".

Դպիրքն ասասցէ:

Խոստովանիմ և հաւա-
տամ, զի դու ես Քրիստոս
Որդի Աստուծոյ, որ բար-
ձեր զմեղս աշխարհի:

Եւ բեկեալ արկցէ ի բաժակն Արեան ա-
սելով:

Լրումն Հոգւոյն Սրբոյ:

Եւ ազա տոհալ զմի մասն ի Զեռն, ասուցէ արտասուօք և զոհաւթեամբ առ Հայր և Արդի, ի ձածուկ:

ԱՅԻ ՍՈՒՐԲ ՈՐ
անուանեցեր զմեզ
անուանակցութեամբ մի
ածնիքոյ. Եւ լուսաւորե-
ցեր մկրտութեամբ հո-
գեոր աւազանին:

Արժանի արա՛ ընդունիլ
զՍուրբ Խորհուրդս զայս
մեզ ի մեղաց թողու-
թիւն: Տպաւորեա՛ ի մեզ
զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ
որպէս ի Սուրբ Առա-
քեալսն, որք ճաշակեցին
և եղեն մաքրիչք ամենասյն
աշխարհի:

Եւ արդ՝ Տէր Հայր բա-
րերար, զհազորդութիւ-
նըս զայս մասնաւորեա՛
ճաշակման երեկոյին ա-
շակերտացն, բառնալով
զխաւար մեղաց. մի հա-
յիր յարժանութիւնս իմ.
Եւ մի արգելցես զշնոր-
հըս Հոգւոյդ Սրբոյ:

Այլ բատ անբաւ մարդա-
սիրութեան քում, պար-
գեւեա՛ զսա քաւիչ մե-
ղաց, լուծիչ յանցանաց:
Որպէս խոստացաւ և ա-
սաց Տէրն մեր Յիսուս
Քրիստոս թէ՝ սմենայն
որ ուտէ զՄարմին իմ և
ըմալէ զԱրիւն իմ, կեցցէ
ի յաւիտեան:

Արդ՝ արա՛ զսա մեզ ի
քաւութիւն, զի որք կե-
րիցեն և արբցեն ի սմա-
նէ, հանցեն զօրհնութիւն
եւ զփառս Հօր եւ Որդ-
ւոյդ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ.
այժմ և միշտ և".

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դոհանամբ զքէն Քրիս-
տոս թագաւոր, որ սր-
ժանի արարեր զանար-
ժանս հազորդիլ Սուրբ
Մարմնոյ և Արեան քոյ:
Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ,
մի լիցի սա ինձ ի դատա-
սլարտութիւն, այլ ի քա-
ւութիւն եւ ի թողու-

Թիւն մեղաց. յառողջու-
թիւն հոգւոյ և մարմնոյ.
և ի կատարումն ամենայն
գործոց առաքինութեան:
Որպէս զի սրբեսցէ սա
զշունչս իմ և զհոգի եւ
զմարմին իմ: Եւ արասցէ
զիս տաճար և բնակարան
Ամենասուրբ Երրորդու-
թեանդ: Զի ընդ սուրբս
քո արժանի եղէց փառ
ուաւորել զքեղ ընդ Հօր
եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ,
այժմ և միշտ և յաւի".

Յովհաննու Ռոկերիանին առացեալ Աղօթք:

Գոհանամ և մեծացու-
ցանեմ և փառաւու-
րեմ զքեղ, Տէր Աստուած
իմ, զի զիս զանարժանս
արժանացուցեր յաւուր
յայսմիկ հաղորդակից լի-
նել աստուածային և սոս-
կալի Խորհրդոյ քում. ա-
նարատ Մարմնոյդ և պա-
տուական Արեանդ. վասն
այսորիկ զսոսա ի բարե-
խօսութիւն ունելով, ա-

զաշեմ յամենայն աւուրս
և ի ժամանակս կենաց ի-
մոց՝ ընդ սրբութեան քոյ
պահեա զիս: Որպէս զի
յիշելով զբարեգը թու-
թիւնս քո եւ կենդանի
եղէց ընդ քեզ:

Որ վասն մեր չարչարե-
ցար եւ մեռար եւ յար-
եար. մի մերձեսցի, Տէր իմ
և Աստուած, խորտակիչն,
կնքելով անձին իմոյ պա-
տուական Արեամբ քով:
Ամենակարող, մաքրեա զիս
սոքօք յամենայն մեռելո-
տի գործոց իմոց, որ միայ-
նըդ ես անմեղ:

Ամրացո՛զկեանս իմ: Տէր,
յամենայն փորձութենէ.
եւ զպատերազմողն իմ
գարձո՛յինէն յետս, պատ-
կառեալ եւ ամաշեցեալ
որչափյառնէ իվերայ իմ:
Ամրացո՛զգնացս մտաց
և լեզուի իմոյ, եւ զամե-
նայն ճանապարհս մարմ-
նոյ իմոյ:

Լեր հանապազորդ ընդ

իս, ըստ անսուտ խոստ մանց քոց, թէ որ ուտէ զՄարմին իմ, եւ ըմպէ զԱրիւն իմ, նայիս բնակեցի և ես ի նմա։ Դու ասացեր մարդասէ՛ր, կացո՞ղք անս աստուածային անլուծանելի հրամանաց քոց։

Քանգի դու ես Աստուած ողորմութեան, եւ գթութեան և մարդասիրութեան և պարգեւիչ ամենայն բարեաց. և քեզ վայելէ փառք հանդերձ Հարբդ եւ ամենասուրբ չոգւովդ այժմ և միշտ։

Եւ ապա տեառնագրեսցէ զինքն, և խընդրեսցէ ի ճշմարտէն Աստուծոյ զպէս պէս հայցուածս անձին իւրոյ, և ժողովրդեան, և աշխարհի. և թողութիւն խնդրեսցէ վասն իւրոց թշնամեացն և ատելեաց։ եւ անդէն ահիւ և դողութեամբ ճաշակեացէ ի Մարմարն և արբցէ ի Բաժակն, ասելով։

Հաւ աստով Հաւ աստամ յամենասուրբ Երրորդութիւնդ ի Հայր և յՈրդի և ի Հոգիու Սուրբ։ Հաւ աստով Ճաշակեմը սուրբ և զկենդանարար

եւ զփրկագործ Մարմինս քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս, ի թողութիւն մեղաց իմոց։

Հաւ աստով ըմպեմ զսրբարար և զմաքրիչ Արիւնը քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս, ի թողութիւն մեղաց իմոց։

Մարմին քո անապական լիցի ինձ ի կեանս։ Եւ սուրբ Արիւն քո ի քառութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց իմոց։

Եւ Սարկաւագն հազորգեսցի. և յետ հազորդելոյն գոչէ առ ժողովրդն և ասէ բարձր։

Երկիւղիւ և հաւ աստով յառաջ։

Եւ Դպիրքն՝ բարձր ձայնիւ։

Աստուած մեր և Տէր մեր երե՛։

Եւ հազորդեսցի նոր ձեռնադրեալն. բայց ոչ ի բերանն, այլ յափն տալով զԱրքութիւնն. և ամենայն արժանաւորքն հազորդեսցին. և յետ հազորդելոյն խաչակնքեաց զժողովրդուրդն ընծայիւն. և ասացէ։

Կեցո՛ Տէր զժողովուրդս քո և օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո. Հովուեա՛ և բարձրացո՛ զսոսա յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան։

Եւ Դպիրքն երդ եսցին :

Լյաք ի բարութեանց քոց Տէր" .

Քահանայն տուացէ , ի ծածուկ :

Գոհանամք զքէն Հայր
ամենակալ , որ պատրաս-
տեցեր մեզ նաւահան-
գիստ Սուրբ զԵկեղեցի ,
տաճար սրբութեան . ուր
փառաբանիանուն Սուրբ
Երրորդութեանդ :

Ալէլուիա :

Գոհանամք զքէն Քրիս-
տոս թագաւոր , որ պար-
գեւեցեր մեզ կենդանու-
թիւն կենարար Մարմնով
և Արեամք քով Սրբով :
Շնորհեա զքաւութիւն
և զմեծ զողորմութիւն :

Ալէլուիա :

Գոհանամք զքէն Հո-
գիդ Ճշմարիտ , որ նորո-
գեցեր Սուրբ զԵկեղեցի :
Անարատ պահեա հաւա-
տով Երրորդութեանդ
յայսմհետէ մինչեւ յա-
ւիտեան :

Ալէլուիա :

Սորկաւոցն :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղ" .
Եւ ևս հաւատով ընկալեալք" .

Դպիրքն :

Գոհանամք զքէն Տէր որ կե" .

Քահանայն տուացէ , ի ծածուկ :

Գոհանամք զքէն Քրիս-
տոս Աստուած մեր , որ
զայսպիսի Ճաշակումն բա-
րութեան շնորհեցեր մեզ
ի սրբութիւն կենդանու-
թեան : Սովորմք պահեա
զմեզ սուրբս և անարատս ,
բնակեալ զմեօք քո աստ-
ուածային խնամօքդ :

Հովուեա զմեզ յանդաս-
տանի կամաց քոց սրբոց
և բարեսիրաց : Որով ամ-
րացեալք յամենայն բան-
սարկուին ընդդիմութեց ,
քում ևեթ արժանի եղի-
ցուք լսել ձայնի : Եւ քեզ
միայնոյ քաջայաղթ և Ճը-
մարիտ հովուիդ հետեւիլ :

Եւ առ իքէն ընդունիլ
զպատրաստեալ տեղիյար-
քայութեանդ երկնից :
Աստուած մեր և Տէր մեր
և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս :
Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և
ընդ Սուրբ Հոգւոյդ այժմ" .

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Անքնին, անհաս, երրեակինքնութեանդ, հաստիչ, ընդունող և անբաժանելի, միասնական սուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և".

Եւ ապա տոցէ զԱւետարանն Առւրբ ի ձեռս իւր: Եւ երիցս երկրպագեալ համբուրեսցէ զԱռւրբ Անգանն: Եւ իջանելով ի մէջ եկեղեցւոյն տառացէ գեղօթու

ի Զայն

Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն զքեզ Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի.քեզ:

Կեցո՛ զժողովուրդս քո և օրհնեա զժառանգութիւնս քո. զլրումն Եկեղեցւոյ քո պահեան:

Սրբեա զսոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քոյ: Դու զմեզ փառաւորեա աստուածային զօրութեամբ քով. և մի թողուր ըզյուսացեալս ի.քեզ:

Չխաղաղութիւն պարզեցանայն աշխարհի. Եկեղեցեաց, քահանայից, Թագաւորաց քրիստոնէից եւ զինուորեալ մանկանց նոցա, եւ ամենայն ժողովրդեանս :

Չի ամենայն տուրք բարիք և ամենայն պարզեք կատարեալք ի վերուստեն իջեալք առ իքէն. որ ես Հայր լուսոյ եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և".

Եւ Գլիբրն տոսոցէն երիցս:

Եղիսի անուն Տեառն օրհնեալ".

Եւ Քահանայն դարձյի առ մողովուրզն և տառացի ի Զայն:

Կատարումն օրինաց եւ Մարգարէից դու ես Քըրիստոս Աստուած Փրկիչ մեր.

Որ լցեր զամենայն Հայրակամ տնօրէնութիւնս քո:

Լից եւ զմեզ Հոգւովդ քով Սրբով:

Ապրկաւագն:

Օրթի:

Քահանայն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դավիթ:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Ապրկաւագն:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քահանայն:

Արքոյ Աւետարանիս Յիսուսի
Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:
Գլ. Ա. 1-14.

Ի Հօրէ լուսոյ,

Ի ՍԿԶԲԱՆԷ էր
Բանն, և Բանն էր
առ Աստուած, եւ Աս-
տուած էր Բանն:

Նա էր ի սկզբանէ առ
Աստուած:

Ամենայն ինչ նովաւ ե-
ղեւ, եւ առանց նորա
եղեւ եւ ոչ ինչ որ ինչ
եղեւն:

Նովաւ կեանք էր, եւ
կեանքն էր լոյս մարդկան.
Եւ լոյսն ի խաւարի անդ

լուսաւորէ եւ խաւար
նմա ոչ եղեւ հասու:

Եղեւ այր մի առաքեալ
յԱստուծոյ, անուն նմա
Յովհաննէս:

Աա եկն ի վկայութիւն՝
զի վկայեսցէ վասն լու-
սոյն, զի ամենեքին հա-
ւատասցեն նովաւ:

Ո'չ էր նա լոյսն, այլ զի
վկայեսցէ վասն լուսոյն:

Էր լոյսն Ճշմարիտ, որ
լուսաւոր առնէ զամե-
նայն մարդ՝ որ գալոց է
յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, եւ աշ-
խարհ նովաւ եղեւ, եւ
աշխարհ զնա ոչ ծան-
եաւ:

Յիւրսն եկն, եւ իւրքն
զնա ոչ ընկալան:

Իսկ որք ընկալանն զնա
ետ նոցա իշխանութիւն
որդիս Աստուծոյ լինել՝
որոց հաւատասցեն յա-
նուն նորա:

Ոյլք ոչ յարենէ, և ոչ

ի կամաց մարմնոյ, և ոչ
ի կամաց առն, այլ յԱս-
տուծոյ ծնան։ Եւ բանն

Մ Ա Ր Մ Ի Ն
եղեւ և բնակեցաւ ի մեզ.
Եւ տեսաք զփառս նորա
զփառս իբրեւ զմիածնի
առ ի Հօրէ, լի շնորհօք
և ճշմարտութեամբ։

Ասրկաւագն։

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք
զՏէր զի սովլաւ։

Քահանայն։

Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիս-
տոս Աստուած մեր, ընդ
հովանեաւ Սուրբ և Պա-
տուական Խաչիւդ քով
ի խաղաղութեան. Փըր-
կեա՛ յերեւելի և յանե-
րեւոյթ թշնամւոյն։

Արժանաւորեա՛ գոհու-
թեամբ փառաւորել ըգ
քեզ ընդ Հօր եւ ընդ
Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և
միշտ և։

Ասրկաւագն։

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ։

Եւ Քահանայն խաչակնքնոցէ զժողովուր-
պըն և տոտոցէ բարձր։

Օրհնեալք եղերուք ի
շնորհաց Սրբոյ Հոգւոյն.
երթայք խաղաղու-
թեամբ, և Տէր եղիցի
ընդ ձեզ ընդ
ամենեսեան.
Ամէն։

Եւ Դպիրքն ասասցեն.

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ։

Եւ ընդ սաղմուկն Դպրաց՝ բաշխեսցի
նշխար, Եւ յաւարտմանն Քահանայն դարձ-
մի յարեւելս, և երկիրպաղցէ առաջի Սըր-
բոյ Սեղանոյն երիցս,
և տսասցէ.

Տէր Յիսուս Աստուած՝
ողորմեա՛ ինձ։

Եւ մտեալ յաւանդաւտունն մերկասցի ի
զգեստուցն. և երթիցէ
խաղաղութեամբ։

Տպարան
Կաթողիկոսութեան Դայոց
Մեծի Տան Կիլիկիոյ
Անթիլիաս - Լիբանան

